

OSAVUOSIKATSAUS 2013
25.10.2013

Q³

Uponorin liikevaihto nousi yhdyskuntatekniikan yhteisyrityksen ja Yhdysvaltojen kasvun myötä

- Pohjois-Amerikassa kysyntä säilyi vahvana, Euroopassa kehitys oli vaihtelevaa
- Uusi yhteisyritys, Uponor Infra, raportoidaan nyt ensimmäistä kertaa
- Orgaaninen kasvu kolmannella neljänneksellä oli 2,3 %, kasvua edellisestä vuosineljänneksestä
- Liikevoiton orgaaninen kasvu kolmannella neljänneksellä oli 16,6 %
- Heinä–syyskuun liikevaihto 279,3 (211,3) milj. euroa, kasvua 32,2 %
- Heinä–syyskuun liikevoitto 28,2 (22,1) milj. euroa, kasvua 27,5 %; liikevoittoa rasittivat Uponor Infran 1,1 milj. euron integraatiokulut
- Tammi–syyskuun liikevaihto 668,4 (621,9) milj. euroa, kasvua 7,5 %
- Tammi–syyskuun liikevoitto 54,0 (47,5) milj. euroa, kasvua 13,6 %
- Tammi–syyskuun osakekohtainen tulos 0,41 (0,35) euroa
- Sijoitetun pääoman tuotto tammi–syyskuussa 17,9 % (18,2 %); nettovelkaantumisaste 45,8 % (58,3 %)
- Tammi–syyskuun liiketoiminnan rahavirta oli 41,5 (2,1) milj. euroa
- Uponor ilmoitti 1.7.2013, ettei sen julkaisema ohjeistus kuluvalle vuodelle ole enää voimassa. Uponor aikoo antaa uuden ohjeistuksen helmikuussa 2014.

(Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Katsauksen luvut koskevat jatkuvia liiketoimintoja, ellei toisin ole mainittu. Katsauskausi on tammi–syyskuu.)

Toimitusjohtaja Jyri Luomakoski kommentoi:

- Uponor Infran integraatio etenee hyvin. Olen tyytyväinen työntekijöidemme vahvaan motivaatioon ja intoon löytää uusia keinoja toiminnan kehittämiseksi. Uskon, että Uponor Infran merkitys Uponorin kehitykselle tulee olemaan suuri.
- Markkinatilanne on pysynyt hyvänä Pohjois-Amerikassa. Kolmannen vuosineljänneksen aikana alkoi tilanne myös muutamilla muilla Uponorille tärkeillä markkina-alueilla, kuten Saksassa ja Venäjällä, kehittyä lupaavasti.
- Euroopassa panostuksemme lisäarvoa tuovaan toimintaan vaikutti myönteisesti tuloksen kehitykseen edellisvuodesta liikevaihdon niukasta kasvusta huolimatta. Pohjois-Amerikassa kasvu jatkui tasaisena Yhdysvalloissa, samalla kun Uponorin edistyskellisten ja kestäväen kehityksen mukaisten ratkaisujen käyttö kasvaa uusissa asuin- ja liikerakennushankkeissa. Uponor vastaa Pohjois-Amerikan kasvavaan kysyntään laajentamalla paikallista tuotantokapasiteettia.

Tietoja tammi–syyskuun 2013 osavuositarkastustiedotteesta

Uponorin yhdyskuntateknisen segmentin nimi oli Yhdyskuntatekniikka 30.6.2013 asti. 1.7.2013 alkaen segmentin nimi on Uponor Infra.

Sulkeissa annetut luvut ovat vertailukuja edellisen vuoden vastaavalta ajanjaksolta. Luvut koskevat jatkuvia toimintoja, ellei toisin ole mainittu. Muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä tässä tiedotteessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

Esitysaineisto ja webcast-esitys

Englanninkielinen webcast-esitys tulostulostilaisuudesta järjestetään 25.10. klo 10.00. Esityksen yhteystiedot ovat osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat. Kysymyksiä voi lähettää etukäteen osoitteeseen ir@uponor.com. Esityksen tallenne on katsottavissa pian tulostulostilaisuuden jälkeen Uponorin sivulta osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat. Esitysaineisto on luettavissa osoitteessa www.uponor.fi > Sijoittajat > IR-aineisto ja uutiset.

Seuraava tulosjulkistus

Uponor Oyj julkaisee vuoden 2013 tilinpäätöstiedotteen 14.2.2014. Suljetun ikkunan aikana 1.1.–14.2. yhtiö ei kommentoi markkinanäkymiä, liiketoimintaan vaikuttavia seikkoja eikä keskustelee raportoimattoman tai kuluvan tilikauden tapahtumista.

OSAVUOSIKATSAUS TAMMI-SYYSKUU 2013

Markkinat

Uponorin päämarkkina-alueilla Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa kuluvan vuoden kolmas neljännes sujui sitä edeltävään neljännekseen verrattuna varsin vaihtelevasti, mutta edellisvuoden vertailukauteen nähden kehitys oli pääsääntöisesti myönteistä.

Euroopassa rakennusmarkkinoiden kehitys vakiintui monissa maissa heikohkon kevään jälkeen. Myönteisen kehityksen suurin syy oli lisääntynyt luottamus Euroopan talouksien elpymiseen. Luottamuksen palautumisen myötä rakennushankkeisiin uskallettiin investoida erityisesti suuremmissa maissa. Näistä hyvistä merkeistä huolimatta tilanne säilyi monilla markkinoilla vielä varsin heikkona.

Liike- ja julkisrakentamisen markkinat jatkuivat tasaisina tai jopa heikkenivät lähes kaikissa Euroopan maissa. Asuinrakentamisen sektori sen sijaan hyötyi kuluttajien kasvaneesta luottamuksesta talouden elpymiseen.

Keski-Euroopan maista Saksassa talotekniikan ratkaisuiden kysyntä oli kolmannella neljänneksellä tasaisen noususuuntaista vastoin vuoden ensimmäisen ja toisen neljänneksen heikkoa kasvua, mikä hälvensi epäilyjä Saksan talouden väsymisestä. Muissa Keski-Euroopan maissa kehitys ei ollut yhtä voimakasta ja erityisesti Benelux-maiden rakennusmarkkinoilla oli hiljaista. Pitkän talven vaikutukset tuntuvat yhä Keski-Euroopassa, eikä rakentamisen uskota saavuttavan normaalia vuositasoa enää loppuvuoden aikana. Pohjoismaista Suomessa ja osin myös Ruotsissa kehitys heikkeni edellisvuodesta. Tanskassa markkinat jatkuivat verrattain heikkoina, kun taas Norjassa kehitys oli edelleen suhteellisen vilkasta. Lounais-Euroopan markkina-alueista Isossa-Britanniassa havaittiin lievää rakennusmarkkinoiden elpymistä, joskaan vaikutukset eivät vielä näkyneet Uponorin tuotealueilla. Muilla suurilla markkinoilla kuten Ranskassa, Espanjassa ja Italiassa kysyntä pysyi hiljaisena. Itä-Euroopassa Venäjän ja Puolan suurten markkinoiden sekä Baltian maiden kysyntä pysyi vakaana, mutta monilla muilla markkinoilla aiemmin havaittu pirstyminen ei enää jatkunut.

Euroopan rakennusmarkkinoita leimaa ylikapasiteetti, hintakilpailun kiristyminen, kauppaketjujen pyrkimys saada markkinaosuuksia omilla tuotemerkeillään sekä pienempien tuotemerkkien selviytymistaistelu.

Pohjois-Amerikassa talotekniikan ratkaisujen kysyntä jatkui vahvana. Vaikka asuinrakennusmarkkinoiden kehitys jatkui hyvänä Yhdysvalloissa, tilanne tasaantui jonkin verran edellisiin vuosineljänneksiin verrattuna. Tähän vaikuttivat sekä lainakorkojen nousu että yleinen epävarmuus maan taloustilanteesta. Kanadassa asuinrakennusmarkkinoiden kasvun tasaantuminen jatkui odotetusti, suurelta osin demografisista syistä sekä patoutuneen kysynnän purkautumisen aiheuttaman piikin laimennuttua.

Yhdyskuntatekniikan markkinoiden kehitys jatkui pitkälti edellisten neljännesten kaltaisena kysynnän pysyessä suhteellisen alhaisella tasolla. Ruotsissa, Tanskassa ja Kanadassa havaittu hienoinen käänne parempaan edellisvuoteen verrattuna jäi markkinoiden ylikapasiteetin, lisääntyneen tuonnin ja kireän kilpailun jalkoihin.

Liikevaihto

Uponorin jatkuvien liiketoimintojen liikevaihto oli 279,3 (211,3) milj. euroa, kasvua 32,2 prosenttia. Kasvuun vaikuttivat pääasiassa uusien Uponor Infran toimintojen liittäminen yhtiöön 1.7.2013 alkaen sekä Yhdysvaltojen vahvana jatkunut kasvu. Kun Uponor Infran vaikutukset otetaan huomioon, liikevaihto kasvoi organisaation 2,3 prosenttia vertailukaudesta.

Talotekniikka – Euroopan liikevaihto supistui hienokseltaan eli 0,5 prosenttia. Supistuminen kuvastaa hyvin Keski- ja Lounais-Euroopan markkinoiden keskimäärin heikkoa tilannetta, vaikka monilla kansallisilla markkinoilla, esimerkiksi Saksassa, Venäjällä ja Tanskassa, liikevaihto kasvoi kolmannella neljänneksellä. Liikevaihto laski Norjassa, Isossa-Britanniassa ja Espanjassa.

Talotekniikka – Pohjois-Amerikan liikevaihto jatkoi vahvaa kehitystä. Kasvu on seurausta kysynnän elpymisestä Yhdysvaltain asuinrakentamisen markkinoilla. Uponor on myös onnistunut lisäämään markkinaosuuttaan tietyillä liikerakentamisen sektoreilla. Kanadassa liikevaihto laski, mikä heijastelee markkinoiden yleistä kehitystä.

Uponor Infran liikevaihto oli 105,1 milj. euroa, kasvua 64,8 milj. euroa yhdistymistä edeltäviin lukuihin verrattuna. Kasvuun vaikutti uuden yhteisyrityksen käynnistyminen. Liikevaihto varsin hiljaisilla markkinoilla oli kuitenkin hieman pienempi kuin yritysten yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2012.

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, heinä-syyskuu:

M€	7-9/ 2013	7-9/ 2012	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	129,3	129,9	-0,5 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	46,9	43,1	8,8 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	62,4	54,5	14,5 %
Uponor Infra	105,1	40,3	160,8 %
Eliminoinnit	-2,0	-2,0	
Yhteensä	279,3	211,3	32,2 %

Uponorin tammi-syyskuun liikevaihto oli 668,4 (621,9) milj. euroa, kasvua 7,5 prosenttia tai organisaation -1,4 % kuluvan vuoden heikon alkupuoliskon takia. Kun ottaa huomioon valuuttakurssien vaikutukset, liikevaihdon organisaation kasvu oli tammi-syyskuussa -0,4 %.

Liikevaihdon jakautuminen segmenteittäin, tammi-syyskuu:

M€	1-9/ 2013	1-9/ 2012	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	367,5	396,1	-7,2 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	127,9	113,0	13,2 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	168,6	145,6	15,8 %
Uponor Infra	177,7	117,6	51,2 %
Eliminoinnit	-4,7	-4,8	
Yhteensä	668,4	621,9	7,5 %

Tulos ja kannattavuus

Uponorin liikevoitto oli kolmannella neljänneksellä 28,2 (22,1) milj. euroa eli 27,5 % edellisvuotta suurempi. Lisäys johtuu suurelta osin uuden yhdyskuntatekniikan yhteisyrityksen vaikutuksesta. Liikevoiton orgaaninen kasvu ilman Uponor Infran uusia yksiköitä oli 16,6 %. Kannattavuutta kuvaava liikevoittomarginaali oli 10,1 (10,4) prosenttia, tai orgaanisesti 11,9 prosenttia.

Vakaat raaka-ainehinnat, tehokas kustannusten hallinta ja suurempien tuotantoerien skaalaeduct vaikuttivat voimakkaasti suotuisaan tuloskehitykseen. Kireästä kilpailusta huolimatta kaikkien segmenttien tunnusluvut paranivat erityisesti Euroopassa.

Uponor Infran liikevoitto vuoden kolmannella neljänneksellä sisältää yhteisyrityksen perustamisen 1.7.2013 aiheuttamat vaikutukset. Segmentin tulosta rasittaa 1,1 milj. euron kustannus parhaillaan käynnissä olevasta Ruotsin ja Tanskan liiketoimintojen yhdistämisestä. Kustannuksia onnistuttiin kuitenkin karsimaan ja liikevoittomarginaalia parantamaan tuotevalikoiman järjeistämisen ja raaka-aineiden vakaan kustannuskehityksen ansiosta.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, heinä-syyskuu:

M€	7-9/ 2013	7-9/ 2012	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	14,6	13,9	5,2 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	7,7	7,5	3,1 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	10,2	9,6	7,4 %
Uponor Infra	6,1	2,4	159,5 %
Muut	0,2	-1,4	
Eliminoinnit	-0,4	-0,3	
Yhteensä	28,2	22,1	27,5 %

Heinä-syyskuun tulos ennen veroja oli 26,4 (19,5) miljoonaa euroa. Verojen tulosvaikutus oli 8,7 miljoonaa euroa, kun verojen määrä vertailukaudella oli 7,1 milj. euroa. Kolmannen neljänneksen voitto oli 17,7 (12,4) miljoonaa euroa.

Tammi-syyskuun liikevoitto oli 54,0 (47,5) milj. euroa, kasvua 13,6 %. Kasvu vertailukauteen nähden johtui lähinnä kolmannella neljänneksellä käynnistyneen, uuden yhdyskuntateknisen yhteisyrityksen vaikutuksesta. Liikevoiton orgaaninen kasvu oli 7,4 %. Kannattavuus eli liikevoittomarginaali oli 8,1 prosenttia, kun se vertailukaudella oli 7,6 prosenttia. Valuuttakurssien muuntovaikutus tammi-syyskuun tulokseen oli vähäinen.

Liikevoiton jakautuminen segmenteittäin, tammi-syyskuu:

M€	1-9/ 2013	1-9/ 2012	Muutos
Talotekniikka – Eurooppa	32,4	37,8	-14,1 %
Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	18,9	14,3	32,4 %
(Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, M\$)	24,9	18,4	35,5 %
Uponor Infra	6,7	2,6	152,1 %
Muut	-2,9	-6,4	
Eliminoinnit	-1,1	-0,8	
Yhteensä	54,0	47,5	13,6 %

Tammi–syyskuun osakekohtainen tulos oli 0,41 (0,35) euroa, myös laimennettuna. Oma pääoma osaketta kohti oli 3,06 (2,76) euroa, myös laimennettuna.

Investoinnit ja rahoitus

Katsauskauden suurin käynnissä oleva investointi on Yhdysvaltojen Minnesotassa Apple Valleyn tehtaan tuotantokapasiteetin laajennus. Laajennuksen on tarkoitus valmistua vuoden loppuun mennessä. Muut katsauskauden investoinnit kohdistuivat lähinnä ylläpitoon ja kehityshankkeisiin.

Katsauskauden bruttoinvestointien määrä käyttöomaisuuteen oli 19,1 miljoonaa euroa, mikä ylittää edellisvuoden 12,3 miljoonan euron tason. Nousu tulee pääosin Talotekniikka – Pohjois-Amerikasta. Investoinnit ovat silti pienemmät kuin poistot, jotka olivat 23,9 (21,2) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta oli katsauskaudella 41,5 milj. euroa, kun se vertailukaudella oli 2,1 milj. euroa. Vuoden 2012 kassavirtaa rasitti verona, lisäverona ja viivästyskorkoina maksettu 15 milj. euroa, jonka Suomen verottaja määräsi vuoden 2011 lopulla. Lisäksi vuoden 2013 kassavirtaa paransivat korkeampi tulos ja rahoituserien positiivinen nettokassavirta.

Nykyisessä vaikeassa markkinatilanteessa luottotappioiden riski on pyritty pitämään mahdollisimman alhaisena kiinnittämällä erityistä huomiota myyntisaamisiin. Lisäksi konsernissa pidetään tärkeänä hyvän maksuvalmiuden säilyttämistä ja rahoitusriskien minimoimista. Tärkeimmät voimassa olevat rahoitusohjelmat 30.9.2013 olivat vuonna 2018 erääntyvä 80 milj. euron joukkovelkakirjalaina ja vuonna 2016 erääntyvä 20 milj. euron joukkovelkakirjalaina. Näiden lisäksi voimassa oli useampia kahdenvälisiä vuonna 2015 erääntyviä luottolimiittejä yhteensä 190 miljoonan euron arvosta; katsauskauden aikana näistä varalla olevista rahoitusluotoista ei ollut nostettuna yhtään. Kotimaisesta 150 milj. euron yritystodistusohjelmasta oli kauden päättyessä käytössä 3,0 milj. euroa.

Konsernin vakavaraisuus nousi 41,2 (37,5) prosenttiin. Korolliset nettovelat olivat 135,2 (117,7) milj. euroa. Rahavarat kauden lopussa olivat 25,0 (8,7) milj. euroa. Nettovelkaantumisen eli gearing laski 45,8 (58,3) prosenttiin.

Yhteisyritys Uponor Infra

Uponor Oyj ja KWH-yhtymä Oy sopivat 20.9.2012 yhteisyrityksen perustamisesta. Yhtiö, jonka nimeksi tuli Uponor Infra Oy, aloitti toimintansa 1.7.2013. Siihen siirrettiin KWH-yhtymästä Oy KWH Pipe Ab tytäryhtiöineen ja Uponor-konsernista sen koko yhdyskuntatekninen liiketoiminta.

Uponorin yhdyskuntateknistä liiketoimintaa oli ennen yhteisyrityksen perustamista harjoitettu Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa sellaisten yhtiöiden kautta, jotka harjoittivat myös taloteknisistä liiketoimintaa. Jotta yhdyskuntatekninen liiketoiminta saatiin eriytettyä taloteknisestä liiketoiminnasta, suoritettiin Suomessa ja Tanskassa osittaisjakautumisen kautta yhdyskuntateknisen liiketoiminnan siirto tätä tarkoitusta varten perustettuun erilliseen tytäryhtiöön. Ruotsissa ja Norjassa vastaava toteutettiin liiketoimintasiirron kautta. Näiden seurauksena Uponor-konsernissa oli kussakin maassa, eli Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa, erilliset yhtiöt talotekniselle liiketoiminnalle ja yhdyskuntatekniselle liiketoiminnalle. Toimenpiteiden johdosta Uponoriin syntyi oma erillinen yhdyskuntatekniikkakonserni, jonka emoyhtiöksi tuli Uponor Oyj:n kokonaan omistama suomalainen yhtiö Uponor Varaosa Oy. Se omisti yhdyskuntateknistä liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Uponor-konsernin

kokonaan omistama tytäryhtiö Jita Oy säilyi erillisenä yhtiönä, mutta myös sen omistus siirrettiin kokonaisuudessaan Uponor Oyj:ltä Uponor Varaosa Oy:lle.

Yllämainittujen muutosten jälkeen toteutettiin kombinaatiofuusio, jossa Uponor Varaosa Oy ja Oy KWH Pipe Ab sulautuivat muodostaen uuden Uponor Infra Oy -yhtiön siten, että sen omistajiksi tulivat Uponor Oyj 55,3 %:n omistuksella ja KWH-yhtymä Oy 44,7 %:n omistuksella. Kombinaatiofuusion tultua voimaan 1.7.2013 Uponor Infra Oy harjoittaa yhdyskuntateknistä liiketoimintaa Suomessa ja omistaa tytäryhtiöinä kaikki Oy KWH Pipe Ab:n aiemmin omistamat tytäryhtiöt sekä Uponorin yhdyskuntateknistä liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Muissa maissa toimivissa yhdyskuntateknisissä yhtiöissä ei tehty juridiseen rakenteeseen liittyviä muutoksia.

Uponorin entiset tytäryhtiöt kussakin yllä mainitussa maassa jatkavat taloteknistä liiketoimintaa.

Uponor Infra Oy:n toimitusjohtajaksi nimitettiin 1.7. alkaen Uponor Oyj:n johtoryhmän jäsen ja yhdyskuntateknisestä liiketoiminnasta vastannut Sebastian Bondestam. Hän jatkaa edelleen myös Uponor-konsernin johtoryhmän jäsenenä ja sen emoyhtiön Uponor Oyj:n toimitusjohtajan sijaisena. Uponor Infran toiminnan käynnistyttyä sille on valittu uusi johtoryhmä, joka on suunnitellut liiketoimintojen sulauttamista toisiinsa, toiminnan kehittämistä ja tarpeellisia uudistuksia. Katsauskauden aikana yhtiössä päätettiin liittää toisiinsa kaksi Ruotsissa sijaitsevaa tehdasta, sulkea yksi Tanskassa toimiva toimipiste sekä käynnistettiin yhteistoimintamenettely Suomessa liiketoiminnan kannattavuuden parantamiseksi ja päällekkäisyyksien poistamiseksi. Yt-neuvottelujen arvioidaan päättyvän marraskuussa. Suomen yt-menettely käsittää Uponor Infra Oy:n lisäksi myös Uponor Suomi Oy:n toiminnot. Yhtiöt tutkivat muun muassa mahdollisuuksia järjestää myynti- ja markkinointitoimintonsa uudelleen.

Markkinaoikeus hyväksyi yhteisyrityksen perustamisen 24.5.2013 tietyin, Uponorin ja KWH-yhtymän esittämin ehdoin. Toimenpiteitä ehtojen täyttämiseksi edistettiin raportointikauden aikana ja niiden odotetaan valmistuvan ajallaan.

Muita katsauskauden tapahtumia

Toisen neljänneksen aikana käynnistynyt tuotantokapasiteetin laajennus Yhdysvaltain Minnesotassa, Apple Valleyn tehtaalla etenee aikataulussa ja annetussa budjetissa. Konsernin käynnissä olevista investoinneista suurimman odotetaan valmistuvan vuoden loppuun mennessä. Laajennuksen avulla tehtaalla tuotantokapasiteettia on tarkoitus kasvattaa noin 15 prosentilla.

Verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi huhtikuussa 2013 Uponorin oikaisuvaatimuksen verohallinnon aikaisemmin tekemästä päätöksestä, joka velvoitti Uponor Business Solutions Oy:n maksamaan yhteensä 14,4 milj. euroa jälkiveroja ja viivemaksuja sisäisiä palveluveloituksia koskevan siirtohinnoitteluoikaisun johdosta. Uponor haki hallinto-oikeudelta muutosta oikaisulautakunnan päätökseen 15.7.2013 ja aikoo hakea vastaoikaisua verotettavaan tuloon niissä maissa, joissa konserniyhtiön olisi oikaisulautakunnan kannan mukaan pitänyt periä palveluveloituksia.

Kesäkuussa verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi pääosiltaan Uponorin vaatimuksen konsernia koskevan 0,5 milj. euron siirtohinnoittelun oikaisemisesta. Uponor haki hallinto-oikeudelta muutosta päätökseen 24.7.2013.

Elokuussa Uponor Infra allekirjoitti Isossa-Britanniassa 3,7 milj. punnan arvoisen sopimuksen vesitunnelin rakentamisesta Thames-joen alle. Kyseessä on

erikoispalvelusopimus, joka sisältää myös suunnittelun ja asennusohjeet. Hanke kestää yhden vuoden. Puolassa on sovittu useista projekteista vuodelle 2014.

Henkilöstö ja hallinto

Yhtiön jatkuvien toimintojen palveluksessa oli tammi - syyskuun aikana täysipäiväiseksi muutettuna keskimäärin 3 473 (3 112) työntekijää, mikä on 361 enemmän kuin vastaavalla jaksolla vuonna 2012. Katsauskauden lopussa palveluksessa oli 4 188 (3 043) työntekijää, eli 1 145 enemmän kuin vertailukauden lopussa. Uusien Uponor Infra -yksiköiden mukaantulo lisäsi henkilöstön määrää 1 140 henkilöllä. Pohjois-Amerikan kasvava kysyntä on edellyttänyt uusien työntekijöiden palkkaamista, kun taas Euroopassa henkilöstömäärien kehitys on ollut päinvastainen.

Talotekniikka – Euroopan uusi organisaatorakenne astui voimaan 1. huhtikuuta ja sen jalkauttaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Uudistus on yksinkertaistanut toimintoja, selkeyttänyt rooleja ja nopeuttanut päätöksentekoa. Tehokkaampi organisaatorakenne synnyttää myös säästöjä.

Syyskuun 23. päivänä 2013 diplomi-insinööri ja kauppatieteiden maisteri Minna Schrey-Hyppänen (47) nimitettiin konsernin henkilöstöjohtajaksi. Hänestä tuli samalla myös konsernin johtoryhmän jäsen ja hän raportoi toimitusjohtaja Jyri Luomakoskelle. Schrey-Hyppänen vastaa henkilöstöhallintoon liittyvistä asioista konserninlaajuisesti.

Osakepääoma ja osakkeet

Uponor Oyj:n osakepääoma on 146 446 888 euroa ja osakkeiden lukumäärä 73 206 944. Määrissä ei tapahtunut muutoksia katsauskauden aikana.

Kolmannella neljänneksellä Uponorin osakevaihto NASDAQ OMX:n Helsingin pörssissä oli 3,9 (4,5) miljoonaa osaketta, arvoltaan 51,3 (36,4) miljoonaa euroa. Osakekannan markkina-arvo kauden päättyessä oli 1,0 (0,6) miljardia euroa ja osakkeenomistajien määrä 16 020 (18 370).

Nordea rahastoyhtiö Suomi Oy ilmoitti syyskuun 27. päivänä, että sen omistus Uponor Oyj:ssä on noussut 3 663 446 osakkeeseen, jolloin sen osuus osakkeista ja äänistä oli 5,004 prosenttia. Lokakuun 3. päivänä Nordea rahastoyhtiö ilmoitti, että sen omistusosuus Uponor Oyj:ssä on laskenut takaisin alle 5 prosentin rajan: 3 643 446 osakkeella osuus osakkeista ja äänistä oli 4,977 prosenttia.

Yhtiön hallussa on 140 378 omaa osaketta, jotka hankittiin vuoden 2008 viimeisellä neljänneksellä. Ne on hankittu käytettäväksi yhtiön osakesidonnaisissa kannustinohjelmassa.

Varsinainen yhtiökokous 18. maaliskuuta 2013 valtuutti hallituksen päättämään enintään 3,5 miljoonan oman osakkeen hankkimisesta. Määrä vastaa noin 4,8 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Osakkeet hankitaan vapaaseen omaan pääomaan kuuluvilla varoilla. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen asti, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

Yhtiökokous hyväksyi vuoden 2012 osingoksi 38 senttiä osakkeelta. Osinko jaettiin maaliskuussa 2013.

Katsauskauden jälkeiset tapahtumat

Katsauskauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia.

Lähiajan näkymät

Useita vuosia kestänyt maailmantalouden epävarmuus jatkuu edelleen. Uponor suhtautuu tulevaisuuteen varovaisen optimistisesti ja ennakoii markkinoiden kehittyvän verrattain vakaasti lähitulevaisuudessa.

Euroopassa rakennusmarkkinat alkavat hiljalleen toipua talouskriisistä, joskin viimeaikainen kehitys on ollut vaihtelevaa ja lähinnä suurten ja dynaamisten markkinoiden vetämää samalla, kun pienempien markkinoiden tilanne jatkuu vaikeana. Uponorin arvion mukaan markkinoiden vaihtelu tulee jatkumaan vaikuttaen sekä talotekniikan että yhdyskuntatekniikan ratkaisuihin.

Pohjois-Amerikan rakennusmarkkinat ovat selkeästi päässeet pahimman yli. Erityisesti asuinrakentamisen sektorilla kysynnän odotetaan säilyvän hyvänä, vaikka Yhdysvaltain taloustilanteen elpymiseen liittyykin vielä riskejä. Kanadassa talo- ja yhdyskuntatekniikan markkinoiden uskotaan pysyvän vakaina lyhyellä aikavälillä.

Euroopassa huhtikuussa käyttöön otetun uuden organisaatorakenteen ja 1.7.2013 perustetun uuden yhdyskuntateknisen yhteisyrityksen, Uponor Infran, myötä Uponor pyrkii aktiivisesti kehittämään ketteryytään sekä parantamaan toimintansa tehokkuutta ja asiakastytyvyyttä. Uponor pyrkii kehittämään tarjontaansa ja viestimään arvolupaustaan asiakkaille ollakseen valmis tarttumaan erilaisiin tilaisuuksiin liittyen korjausrakentamiseen, matalaenergiarakentamiseen tai muuttuneisiin sääolosuhteisiin varautumiseen, jollaisia on hiljaisillakin markkinoilla.

Kansantalouksien ja liiketoimintaympäristön suhteen Uponor on varautunut pitkähköön hiljaiseen kauteen ja markkinoiden varsin rajalliseen kasvuun.

Uponorin johto pyrkii panostamaan yhtiön ydinliiketoiminnan kehittämiseen ja parantamaan kustannustehokkuutta, liiketoiminnan skaalaetuja ja rahavirtaa. Mikäli talousnäkymät pysyvät heikkoina, yleiskustannuksia ja muita menoeriä voidaan joutua edelleen leikkaamaan valikoiduilla markkinoilla.

Uponor ilmoitti 1.7.2013, ettei sen julkaisema tulosohjeistus kuluvalle vuodelle ole enää voimassa johtuen uuden yhteisyrityksen, Uponor Infra Oy:n, käynnistymisen aiheuttamista rakennemuutoksista. Uponor aikoo antaa uuden tulosohjeistuksen vuoden 2013 tulosjulkistuksen yhteydessä helmikuussa 2014.

Uponorin taloudellinen tulos on alttiina erilaisille strategisille, operatiivisille, taloudellisille ja vahinkoriskeille. Näiden tarkempi riskianalyysi löytyy vuoden 2012 tilinpäätöksen kohdasta "Liiketoimintaan kohdistuvat riskit".

Uponor Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Jyri Luomakoski, toimitusjohtaja, puh. +358 20 129 2824
Riitta Palomäki, talousjohtaja, puh. +358 20 129 2822

Tarmo Anttila
viestintäjohtaja
puh. +358 20 129 2852

JAKELU:
NASDAQ OMX - Helsinki
Tiedotusvälineet
www.uponor.fi

Uponor on yksi johtavista asuin- ja liikerakennusten sisäilmasto- ja käyttövesijärjestelmien toimittajista Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. 1. heinäkuuta 2013 Uponor ja KWH-yhtymä yhdistivät yhdyskuntatekniikan liiketoimintansa uuteen yhteisyritykseen, Uponor Infraan, joka on Pohjoismaiden johtava yhdyskuntatekniikan putkijärjestelmien toimittaja ja toimii myös kansainvälisesti. Vuonna 2012 Uponor-konsernissa työskenteli yhteensä noin 3 000 henkilöä 30 maassa. Konsernin liikevaihto oli yli 810 miljoonaa euroa. Uponorin osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.
<http://www.uponor.fi>

OSAVUOSIKATSAUS 1-9/2013

Taulukko-osa

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti eikä sitä ole tilintarkastettu. Pörssitiedotteen suluissa olevat luvut ovat vuoden 2012 vastaavan jakson lukuja. Osavuositarkastuksen muutosprosentit on laskettu tarkoista luvuista eikä katsauksessa julkaistuista pyöristetyistä luvuista.

LYHENNETTY KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

M€	1-9/ 2013	1-9/ 2012	7-9/ 2013	7-9/ 2012	1-12/ 2012
Jatkuvat toiminnot					
Liikevaihto	668,4	621,9	279,3	211,3	811,5
Hankinnan ja valmistuksen kulut	420,3	383,3	183,0	128,7	500,7
Bruttokate	248,1	238,6	96,3	82,6	310,8
Muut liiketoiminnan tuotot	0,3	0,8	0,1	0,1	0,9
Varastointimenot	25,0	23,6	8,8	7,7	31,8
Myyntin ja markkinoinnin kulut	121,9	120,3	41,7	37,8	161,3
Hallinnon kulut	34,6	36,2	13,3	11,5	44,6
Liiketoiminnan muut kulut	12,9	11,8	4,4	3,6	16,3
Liikevoitto	54,0	47,5	28,2	22,1	57,7
Rahoituskulut, netto	5,0	7,1	1,8	2,6	8,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3
Tulos ennen veroja	49,0	40,5	26,4	19,5	49,4
Tuloverot	16,2	14,8	8,7	7,1	16,5
Tulos jatkuvista toiminnoista	32,8	25,7	17,7	12,4	32,9
Lopetetut toiminnot					
Lopetetettujen toimintojen tulos	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Kauden tulos	32,8	25,7	17,7	12,4	32,8
Laaja tuloslaskelma					
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi					
Etuuspohjaisten eläkkeiden uudelleenarvostus, verojen jälkeen	-	-	-	-	-1,1
Erät jotka siirretään myöhemmin tulosvaikutteiseksi					
Muuntoerot	-3,1	3,7	-5,7	0,5	0,6
Rahavirtojen suojaus, verojen jälkeen	0,5	-0,7	0,1	-0,2	-0,7
Nettoinvestoinnin suojaus	1,0	-5,8	2,7	-3,3	-3,5
Kaudelle kirjatut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen	-1,6	-2,8	-2,9	-3,0	-4,7
Kauden laaja tulos	31,2	22,9	14,8	9,4	28,1
Kauden tuloksen jakautuminen					
- Emoyrityksen omistajille	30,8	25,7	15,7	12,4	32,8
- Määräysvallattomille omistajille	2,0	-	2,0	-	-
Kauden laajan tuloksen jakautuminen					
- Emoyrityksen omistajille	29,5	22,9	13,1	9,4	28,1
- Määräysvallattomille omistajille	1,7	-	1,7	-	-
Osakekohtainen tulos, €					
- Jatkuvat toiminnot	0,41	0,35	0,20	0,14	0,45
- Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Laimennettu osakekohtainen tulos, €					
- Jatkuvat toiminnot	0,41	0,35	0,20	0,14	0,45
- Lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

LYHENNETTY KONSERNITASE

M€	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Varat			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	200,8	153,7	152,4
Aineettomat hyödykkeet	104,7	94,4	93,7
Arvopaperit ja pitkäaikaiset saamiset	11,1	1,0	0,8
Laskennalliset verosaamiset	18,3	12,7	14,5
Pitkäaikaiset varat yhteensä	334,9	261,8	261,4
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	132,2	84,3	78,7
Myyntisaamiset	189,2	153,8	107,3
Muut saamiset	35,1	31,0	34,3
Rahavarat	25,0	8,7	17,7
Lyhytaikaiset varat yhteensä	381,5	277,8	238,0
Varat yhteensä	716,4	539,6	499,4
Oma pääoma ja velat			
Oma pääoma			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	224,4	201,9	207,3
Määräysvallattomien omistajien osuus	71,0	-	-
Oma pääoma yhteensä	295,4	201,9	207,3
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	141,0	110,6	107,6
Laskennalliset verovelat	18,6	11,8	14,8
Varaukset	5,4	5,3	5,1
Eläkevelvoitteet ja muut velat	27,2	22,1	22,7
Pitkäaikaiset velat yhteensä	192,2	149,8	150,2
Lyhytaikaiset velat			
Korolliset velat	19,2	15,8	4,2
Varaukset	14,3	14,4	15,5
Ostovelat	73,3	51,2	43,3
Muut velat	122,0	106,5	78,9
Lyhytaikaiset velat yhteensä	228,8	187,9	141,9
Oma pääoma ja velat yhteensä	716,4	539,6	499,4

Vertailuluvut 30.9.2012 ja 31.12.2012 sisältävät IAS19 Työsuhde-etuudet takautuvan soveltamisen muutosvaikutuksen.

LYHENNETTY KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

M€	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Liiketoiminnan rahavirta			
Tulorahoitus	81,6	61,0	77,4
Käyttöpääoman muutos	-27,2	-24,8	-7,6
Maksetut verot	-11,1	-27,3	-30,2
Maksetut korot	-1,9	-8,8	-7,4
Saadut korot	0,1	2,0	0,5
Liiketoiminnan rahavirta	41,5	2,1	32,7
Investointien rahavirta			
Liiketoimintojen hankinnat*	7,9	-	-
Tytär yritysten ja liiketoimintojen myynnit	-	8,0	7,6
Osakemyynnit	0,0	0,0	0,0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-19,1	-12,3	-19,2
Käyttöomaisuuden myyntituotot	0,3	1,0	1,2
Saadut osingot	0,0	0,0	0,2
Lainasaamisten takaisinmaksut	-	-	0,0
Investointien rahavirta	-10,9	-3,3	-10,2
Rahoituksen rahavirta			
Lainojen nostot	76,3	46,3	46,3
Lainojen takaisinmaksut	-38,0	-45,8	-47,3
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	-31,9	13,1	0,5
Osingonjako	-27,8	-25,6	-25,6
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta	0,0	-6,2	-6,2
Rahoitusleasingmaksut	-1,3	-1,1	-1,5
Rahoituksen rahavirta	-22,7	-19,3	-33,8
Rahavarojen muuntoerot	-0,6	0,1	-0,1
Rahavarojen muutos	7,3	-20,4	-11,4
Rahavarat 1. tammikuuta	17,7	29,1	29,1
Rahavarat kauden lopussa	25,0	8,7	17,7
Muutos taseen mukaan	7,3	-20,4	-11,4

*) Liiketoimintojen hankintoihin sisältyy 4,1 miljoonan euron maksu PEX-putkiliiketoiminnasta ja KWH Pipe Oy:n hankinnan yhteydessä saadut rahavarat 12,0 miljoonaa euroa.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

M€	A	B	C	D*	E	F	G	H	I
Oma pääoma									
1.1.2013	146,4	50,2	-0,5	-15,4	-1,0	27,6	207,3	-	207,3
Tilikauden laaja tulos			0,5	-1,8		30,8	29,5	1,7	31,2
Maksetut osingot (0,38 euroa/osake)						-27,8	-27,8		-27,8
Osakepalkkio-ohjelma						0,3	0,3		0,3
Hankinnasta syntynyt määräysvallattomien omistajien osuus							-	38,5	38,5
Määräysvallattoman omistuksen siirto						13,4	13,4	30,8	44,2
Muut oikaisut			0,1			1,6	1,7		1,7
Oma pääoma 30.9.2013	146,4	50,2	0,1	-17,2	-1,0	45,9	224,4	71,0	295,4
Oma pääoma 1.1.2012	146,4	50,2	0,2	-12,5	-1,2	24,6	207,7	2,9	210,6
Tilikauden laaja tulos			-0,7	-2,1		25,7	22,9	0,0	22,9
Maksetut osingot (0,35 euroa/osake)						-25,6	-25,6		-25,6
Osakepalkkio-ohjelmat						0,2	0,2		0,2
Määräysvallattomien omistajien osuuden hankinta						-3,3	-3,3	-2,9	-6,2
Muut oikaisut			0,0			0,0	-		-
Oma pääoma 30.9.2012	146,4	50,2	-0,5	-14,6	-1,2	21,6	201,9	-	201,9

*) Sisältää -15,5 (-15,5) miljoonan euron nettoinvestoinnin suojauslaskennan tehokkaan osuuden.

Vertailuluvut 1.1.2012, 30.9.2012 ja 1.1.2013 sisältävät IAS19 Työsuhde-etuudet takautuvan soveltamisen muutosvaikutuksen.

- A – Osakepääoma
- B – Ylikurssirahasto
- C – Muut rahastot
- D* – Kertyneet muuntoerot
- E – Omat osakkeet
- F – Edellisten tilikausien voitto
- G – Emoyhtiön omistajien osuus
- H – Määräysvallattomien osuus
- I – Oma pääoma

OSAVUOSIKATSAUKSEN LIITETIEDOT

LAADINTAPERIAATTEET

Osavuositarkastus on laadittu EU:n hyväksymiä kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja (IFRS) ja IAS 34 Osavuositarkastukset -standardia noudattaen. Noudatetut laadintaperiaatteet ovat yhtenevät konsernin vuoden 2012 tilinpäätöksessä noudattamien periaatteiden kanssa lukuun ottamatta vaikutuksia IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 19 Työsuhde-etuudet muutoksista.

Osavuositarkastukseen on lisätty IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardin edellyttämät liitetiedot.

Tilinpäätöksen esittäminen

Konserni on ottanut 1.1.2013 alkaen käyttöön muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen. Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Uponor on ryhmitellyt laajan tuloksen erät muutoksen mukaisesti.

Työsuhde-etuudet

Konserni on ottanut 1.1.2013 alkaen käyttöön uudistetun IAS 19 Työsuhde-etuudet. Uudistettu standardi edellyttää, että kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, eikä näitä muutoksia myöhemmin enää kirjata konsernin tuloslaskelmaan. Aiemmin vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on jaksotettu putkimenetelmän mukaisesti.

Merkittävimmät muutokset liittyvät vakuutusmatemaattisten voittojen ja tappioiden kirjauksiin, jotka vaikuttavat muihin laajan tuloksen eriin ja kasvattavat konsernin raportoimia työsuhde-etuuksia. Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan.

Uudistettu IAS 19 Työsuhde-etuudet vaatii takautuvaa soveltamista. Standardin käyttöönotosta syntyvät oikaisut on esitetty alla.

M€	1-12/2012	10-12/2012	7-9/2012	4-6/2012	1-3/2012
Vaikutus laajaan tuloslaskelmaan					
Muut laajan tuloksen erät, raportoitu	-3,6	-0,8	-3,0	1,5	-1,3
Oikaisut	-1,1	-1,1	-	-	-
Muut laajan tuloksen erät, oikaistu	-4,7	-1,9	-3,0	1,5	-1,3

M€	31.12.2012	30.9.2012	30.6.2012	31.3.2012
Vaikutus taseeseen				
Laskennalliset verosaamiset, raportoitu	13,6	12,1	12,8	12,9
Oikaisut	0,9	0,6	0,6	0,6
Laskennalliset verosaamiset, oikaistu	14,5	12,7	13,4	13,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma, raportoitu	209,9	203,4	194,0	183,5
Oikaisut	-2,6	-1,5	-1,5	-1,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma, oikaistu	207,3	201,9	192,5	182,0
Eläkevelvoitteet ja muut velat, raportoitu	19,2	20,0	19,5	16,7
Oikaisut	3,5	2,1	2,1	2,1
Eläkevelvoitteet ja muut velat, oikaistu	22,7	22,1	21,6	18,8

M€	1-12/2012	1-9/2012	1-6/2012	1-3/2012
Vaikutus tunnuslukuihin				

Raportoitu

Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	15,5	16,5	13,2	9,0
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	16,7	18,1	15,3	11,1
Omavaraisuusaste, %	42,1	37,8	34,7	33,9
Nettovelkaantumisaste, %	44,8	57,9	74,2	79,2
Oma pääoma / osake, €	2,87	2,78	2,65	2,51
Oikaistu				
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	15,7	16,6	13,2	9,5
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	16,5	18,2	15,4	11,2
Omavaraisuusaste, %	41,5	37,5	34,4	33,6
Nettovelkaantumisaste, %	45,4	58,3	74,8	79,8
Oma pääoma / osake, €	2,84	2,76	2,63	2,49

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

M€	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Bruttoinvestoinnit	19,1	12,4	19,2
- % liikevaihdosta	2,9	2,0	2,4
Poistot	23,9	21,2	28,2
Myydyn käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo	0,5	0,8	1,1

HENKILÖSTÖ

Kokopäiväiseksi muutettuna	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Keskimäärin	3 473	3 112	3 098
Kauden lopussa	4 188	3 043	3 052

	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
OMAT OSAKKEET			
Omat osakkeet, kpl	140 378	140 378	140 378
- osakepääomasta, %	0,2	0,2	0,2
- äänimäärästä, %	0,2	0,2	0,2
Omien osakkeiden kirjanpidollinen vasta-arvo, M€	0,3	0,3	0,3

SEGMENTTI -INFORMAATIO

M€	1-9/2013			1-9/2012		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot						
Talotekniikka -						
Eurooppa	367,1	0,4	367,5	395,8	0,3	396,1
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	127,9	-	127,9	113,0	-	113,0
Uponor Infra	173,4	4,3	177,7	113,1	4,5	117,6
Eliminoinnit	-	-4,7	-4,7	-	-4,8	-4,8
Yhteensä	668,4	-	668,4	621,9	-	621,9

M€	7-9/2013			7-9/2012		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot						
Talotekniikka -						
	129,0	0,3	129,3	129,8	0,1	129,9

Eurooppa						
Talotekniikka -						
Pohjois-Amerikka	46,9	-	46,9	43,1	-	43,1
Uponor Infra	103,4	1,7	105,1	38,4	1,9	40,3
Eliminoinnit	-	-2,0	-1,9	-	-2,0	-2,0
Yhteensä	279,3	-	279,3	211,3	-	211,3

M€	1-12/2012		
	Ulkoinen	Sisäinen	Yhteensä
Segmentin tuotot, jatkuvat toiminnot			
Talotekniikka - Eurooppa	517,3	0,4	517,7
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	151,1	-	151,1
Uponor Infra	143,1	5,9	149,0
Eliminoinnit	-	-6,3	-6,3
Yhteensä	811,5	-	811,5

M€	1-9/2013	1-9/2012	7-9/2013	7-9/2012	1-12/2012
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot					
Talotekniikka - Eurooppa	32,4	37,8	14,6	13,9	47,2
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	18,9	14,3	7,7	7,5	17,8
Uponor Infra	6,7	2,6	6,1	2,4	0,0
Muut	-2,9	-6,4	0,2	-1,4	-6,1
Eliminoinnit	-1,1	-0,8	-0,4	-0,3	-1,2
Yhteensä	54,0	47,5	28,2	22,1	57,7

M€	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Segmentin poistot ja arvonalentumiset, jatkuvat toiminnot			
Talotekniikka - Eurooppa	8,3	8,6	11,4
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	5,0	4,5	6,0
Uponor Infra	6,8	4,4	5,9
Muut	3,4	3,3	4,4
Eliminoinnit	0,4	0,4	0,5
Yhteensä	23,9	21,2	28,2

Segmentin investoinnit			
Talotekniikka - Eurooppa	4,6	5,9	13,6
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	10,8	3,4	3,6
Uponor Infra	3,2	2,4	5,4
Muut	0,5	0,7	1,4
Yhteensä	19,1	12,4	24,0

M€	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Segmentin varat			
Talotekniikka - Eurooppa	365,0	427,2	364,9
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	131,6	136,1	119,6
Uponor Infra	286,6	104,6	84,4
Muut	160,3	246,5	249,8
Eliminoinnit	-227,1	-374,8	-319,3

Yhteensä	716,4	539,6	499,4
Segmentin velat			
Talotekniikka - Eurooppa	246,9	294,9	290,3
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	71,0	87,3	69,2
Uponor Infra	138,3	76,8	66,5
Muut	215,4	277,7	210,3
Eliminoinnit	-250,6	-399,0	-344,2
Yhteensä	421,0	337,7	292,1

Vertailuluvut 30.9.2012 ja 31.12.2012 sisältävät IAS19 Työsuhde-etuudet takautuvan soveltamisen muutosvaikutuksen. Muutos vaikutti pääasiassa segmenttiin Talotekniikka - Eurooppa.

	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Segmentin henkilöstö, keskimäärin			
Talotekniikka – Eurooppa	2 083	2 149	2 132
Talotekniikka - Pohjois-Amerikka	501	415	427
Uponor Infra	830	490	480
Muut	60	58	59
Yhteensä	3 473	3 112	3 098

Täsmäytyslaskelma

M€	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Segmentin tulos, jatkuvat toiminnot			
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	58,0	54,8	65,0
Muut	-2,9	-6,4	-6,1
Eliminoinnit	-1,1	-0,9	-1,2
Liikevoitto	54,0	47,5	57,7
Rahoituskulut, netto	5,0	7,1	8,6
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0,0	0,1	0,3
Konsernin tulos ennen veroja	49,0	40,5	49,4

EHDOLLISET VELAT JA VARAT

M€	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
Konserni:			
Ostositoumukset	8,5	1,4	0,6
Pantit			
- omasta velasta	3,2	-	0,0
Kiinnitykset			
- omasta velasta	7,2	0,1	0,1
Takaukset			
- konserniyhtiön puolesta	1,5	-	-
- omasta velasta	-	4,6	-
- muiden puolesta	-	6,3	7,0
Muu ehdollinen velka	4,1	-	-

Emoyhtiö:

Takaukset

- konserniyhtiön puolesta 19,2 16,2 16,1

Uponor Oyj:n espanjalaisessa tytäryhtiössä Uponor Hispania, SA:ssa suoritettiin verotarkastus joulukuun 2011 ja toukokuun 2012 välisenä aikana. Se koski tilivuotia 2006 ja 2007. Tarkastuksen johdosta verottaja vaatii Uponor Hispanialta 3,9 milj. euroa veroja, viivekorkoja ja veronlisäyksiä. Vaatimus liittyy joidenkin kulujen verovähennyskelpoisuuteen. Tällaisia kuluja ovat esimerkiksi konsernin palveluveloituksiin ja mainontaan liittyvät kulut. Uponor Hispania ei hyväksy veroviranomaisten kantaa vaan on hakenut muutosta päätökseen. Asian käsittelyn ajaksi Uponor Hispania on antanut Espanjan verottajalle 2,9 milj. euron arvoisen pankkitakauksen, joka kattaa vaaditut verot ja viivekorot. Pankkitakaus sisältyy yllä emoyhtiön konserniyhtiöiden puolesta antamiin takauksiin.

Uponor Oyj ja sen tytäryhtiö Uponor Business Solutions Oy maksoivat vuoden 2012 alussa 15,0 miljoonaa euroa veroja, veronkorotuksia ja viivemaksuja perustuen verovuosien 2005–2009 jälkiverotus- ja verotuksen oikaisupäätöksiin. Uponor haki muutosta päätöksiin verotuksen oikaisulautakunnalta. Verotuksen oikaisulautakunta hylkäsi Uponor Business Solutions Oy:n oikaisuvaatimuksen huhtikuussa 2013 ja pääosiltaan Uponor Oyj:n oikaisuvaatimuksen kesäkuussa 2013. Uponor on hakenut hallinto-oikeudelta muutosta oikaisulautakunnan päätöksiin ja ryhtyy toimenpiteisiin mahdollisen kaksinkertaisen verotuksen poistamiseksi. Veronkorotus (1,9 miljoonaa euroa) ja viivekorot (3,3 miljoonaa euroa) on kirjattu kuluksi vuonna 2011, verotettavan tulon lisäyksestä aiheutunut tulovero (9,8 miljoonaa euroa) on kirjattu saamiseksi veroviranomaiselta vuonna 2012. Verottaja palautti Uponor Oyj:lle 0,3 miljoonaa euroa kesäkuussa 2013; saaminen veroviranomaiselta laski 9,6 miljoonaan euroon. Saaminen verottajalta on siirretty taseen pitkäaikaisiin saamisiin, sillä tapauksen käsittely voi viedä vuosia. Mikäli yhtiö vastoin odotuksia häviäisi verotuspäätöksen valituksen, jäisivät yhtiölle maksuunpannut viivekorot ja veronkorotukset yhtiön tappioksi. Mikäli verotuspäätöksen valitus hyväksyttäisiin, maksetut veronkorotukset ja viivekorot palautettaisiin yhtiölle.

M€	30.9.2013	30.9.2012	31.12.2012
MUUT VUOKRASOPIMUKSET	37,1	33,2	40,2

JOHDANNAISSOPIMUKSET

M€	Nimellis- arvo 30.9.2013	Käypä arvo 30.9.2013	Nimellis- arvo 30.9.2012	Käypä arvo 30.9.2012	Nimellis- arvo 31.12.2012	Käypä arvo 31.12.2012
Valuuttajohdannaiset						
- Termiinisolopimukset	252,3	0,2	277,7	-0,3	243,2	0,7
- Ostetut valuuttaoptiot	13,6	0,4	8,0	0,0	10,8	0,1
- Myydyt valuuttaoptiot	13,6	-	8,0	-0,1	10,8	0,0
Korkojohdannaiset						
- Koronvaihtosopimukset	150,0	-1,8	50,0	-2,8	50,0	-2,5
Hyödykejohdannaiset						
- Termiinisolopimukset	7,7	-0,5	6,0	-0,7	6,5	-0,7

RAHOITUSVARAT JA -VELAT ARVOSTUSRYHMITÄIN

30.9.2013 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/- velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jakso- tettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkia taso
Pitkäaikaiset rahoitusvarat							
Muut osakkeet ja osuudet				0,8		0,8	
Sähköjohdannaiset	0,1					0,1	1
Pitkäaikaiset saamiset			0,8			0,6	
Lyhytaikaiset rahoitusvarat							
Myyntisaamiset ja muut saamiset			211,9			211,9	
Sähköjohdannaiset	0,0					0,0	1
Muut johdannaispimukset	0,3	1,4				1,7	2, 3
Rahavarat			25,0			25,0	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0,4	1,4	237,5	0,8		240,1	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					141,0	141,0	
Sähköjohdannaiset	0,4					0,4	1
Lyhytaikaiset rahoitusvelat							
Korolliset velat					19,2	19,2	
Sähköjohdannaiset	0,2					0,2	1
Muut johdannaispimukset	2,2	0,4				2,6	2, 3
Ostovelat ja muut velat					125,2	125,2	
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2,8	0,4			285,4	288,6	
31.12.2012 M€	Suojaus- lasken- nassa olevat johdan- naiset	Käypään arvoon tulosvai- kutteisesti kirjattavat rahoitus- varat/- velat	Lainat ja muut saamiset	Myytä- vissä olevat rahoitus- varat	Jakso- tettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvelat	Tase- erien kirjan- pito- arvot	IFRS 7 Käyvän arvon hierarkiataso

**Pitkäaikaiset
rahoitusvarat**

Muut osakkeet ja
osuudet

Pitkäaikaiset saamiset

**Lyhytaikaiset
rahoitusvarat**

Myyntisaamiset ja
muut saamiset

Sähköjohdannaiset

Muut

johdannaisopimukset

Rahavarat

Kirjanpitoarvo

arvostusryhmittäin

**Pitkäaikaiset
rahoitusvelat**

Korolliset velat

Sähköjohdannaiset

**Lyhytaikaiset
rahoitusvelat**

Korolliset velat

Sähköjohdannaiset

Muut

johdannaisopimukset

Ostovelat ja muut
velat

Kirjanpitoarvo

arvostusryhmittäin

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Rahoitusvarat ja -velat on jaettu IFRS 7 -standardin mukaisiin käyvän arvon hierarkioihin.

Uponor soveltaa hierarkiaa seuraavasti:

Sähkötermiinit on arvostettu pörssin markkinahintaan (Taso 1).

Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset on arvostettu yleisiltä markkinoilta saaduista hintatiedoista sekä käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (Taso 2).

Valuuttaoptioiden arvostus perustuu rahoituslaitoksen laskemaan markkina-arvoon (Taso 3). Arvostushetken käypä arvo ei ole merkityksellinen.

LIIKETOIMINTOJEN YHDISTÄMINEN

Syyskuussa 2012 Uponor Oyj:n ja KWH-yhtymä Oy:n julkistama suunnitelma yhdyskuntateknisten liiketoimintojensa yhdistämisestä saatiin päätökseen 1. heinäkuuta 2013. Uusi yritys, Uponor Infra Oy, aloitti toimintansa 1. heinäkuuta 2013. Uponor omistaa yrityksestä 55,3 prosenttia ja KWH-yhtymä 44,7 prosenttia. Uponor Infra Oy erikoistuu yhdyskuntateknisiin putkijärjestelmiin Pohjois-Euroopassa ja muualla. Sopimuksella tähdätään tehokkaampaan toimintaan ja parempaan kannattavuuteen. Uponor Infra Oy yhdistellään Uponor Oyj:n Uponor Infra-segmenttinä 1. heinäkuuta lähtien.

IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardin mukaisesti, Uponor hankki 55,3 prosentin enemmistöosuuden KWH Pipe Oy:sta ja luovutti vastikkeena 44,7 prosentin määräysvallattomien omistajien osuuden Uponorin yhdyskuntateknisestä liiketoiminnasta KWH-yhtymälle. Uponorilla on määräysvalta yhteisesti omistetusta yhtiöstä 55,3 prosentin suoralla omistusosuudella ja äänenemmistö, sillä Uponorilla on puheenjohtajuus Uponor Infra Oy:n hallituksessa.

M€ 1.7.2013

Hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	49,6
Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet	5,7
Muut pitkäaikaiset varat	0,6
Laskennalliset verosaamiset	3,1
Vaihto-omaisuus	50,0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	43,6
Rahavarat	12,0
Varat yhteensä	164,6
Pitkäaikaiset korolliset velat	33,9
Laskennalliset verovelat	2,9
Eläkeveloitteet ja muut pitkäaikaiset velat	4,9
Varaukset	0,6
Lyhytaikaiset korolliset velat	9,2
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	38,0
Velat yhteensä	89,5
Nettovarallisuus	75,1

M€

Hankintameno	44,5
Määräysvallattomien omistajien osuus	38,5
Hankittu nettovarallisuus	-75,1
Liikearvo	7,9

Hankintameno 44,5 miljoonaa euroa vastaa 55,3 prosenttia KWH Pipe Oy:n määritetystä käyvästä arvosta, joka on arvioitu käyttäen tuottoihin perustuvaa lähestymistapaa ja markkinoihin perustuvaa lähestymistapaa. Käyvän arvon määrittäminen perustuu merkittävässä määrin syöttötietoihin, jotka eivät ole saatavissa markkinoilta, viitaten IFRS 13 Käyvän arvon määrittäminen -standardin Tason 3 mukaisiin syöttötietoihin. Hankintameno vastaa myös Uponorin yhdyskuntateknisen liiketoiminnan nettovarallisuuden käypää arvoa, tosin luovutettu nettovarallisuus säilyy taseen kirjanpitoarvoihin johtaen suoraan omassa pääomassa esitettävään luovutusvoittoon. Yksityiskohdat on esitetty kohdassa määräysvallattomien omistajien osuuden luovutus.

Hankinnasta syntynyt liikearvo 7,9 miljoonaa euroa muodostuu Uponorin ja KWH:n yhdyskuntateknisen liiketoiminnan yhdistämisestä saavutettavista kustannussynergioista ja paremmasta kapasiteetin hyödyntämisestä. Hankintamenolaskelma on alustava; hankitun nettovarallisuuden käypä arvo on ehdollinen kunnes arvostukset aineellisille käyttöomaisuushyödykkeille ja tunnistettavissa oleville aineettomille hyödykkeille ovat lopulliset.

Hankintaan liittyvät kustannukset olivat 2,5 miljoonaa euroa, ja ne sisältyvät hallinnon kuluihin konsernin laajassa tuloslaskelmassa seuraavasti: 0,8 miljoonaa euroa 31. joulukuuta 2012 päättyneelle tilikaudelle ja 1,7 miljoonaa euroa 30. syyskuuta päättyneelle raportointikaudelle.

Konsernin laajaan tuloslaskelmaan sisältyi KWH Pipe Oy:n tuottamaa liikevaihtoa 63,1 miljoonaa euroa ja kauden tulosta 1,9 miljoonaa euroa heinäkuun 1. päivästä lähtien. Jos KWH Pipe Oy olisi yhdistelty konsernin laajaan tuloslaskelmaan vuoden 2013 alusta lähtien, vaikutus olisi ollut liikevaihtoon 160,9 miljoonaa euroa ja tilikauden tulokseen 1,0 miljoonaa euroa. Vaikutus kauden tulokseen on arvio, joka perustuu saatavilla olevaan tietoon ja olettamuksiin.

Ennen yhdyskuntateknisten liiketoimintojen yhdistämistä Uponor hankki KWH Pipe Oy:n kotimaisen PEX-putkiliiketoiminnan kesäkuun lopussa 3,8 miljoonan euron kauppahinnalla. Maksettu kauppahinta oli 4,1 miljoonaa euroa, kun 0,2 miljoonaa euroa kirjattiin saamiseksi perustuen hankintahinnan oikaisuun. Hankitut nettovarot olivat 3,8 miljoonaa euroa, ja ne vastaavat kauppahintaa. Vaikutus liikevaihtoon ja kauden tulokseen konsernin laajassa tuloslaskelmassa oli vähäinen. PEX-putkiliiketoiminta sisältyy Talotekniikka – Eurooppa – segmenttiin.

MUUTOKSIA MÄÄRÄYSVALLATTOMIEN OMISTAJIEN OSUUDESSA

Kuten KWH Pipe Oy:n hankinnan yhteydessä kerrottiin, vastikkeena luovutetun Uponorin yhdyskuntateknisen liiketoiminnan määräysvallattomien omistajien osuuden käypä arvo oli 44,5 miljoonaa euroa. Luovutetun nettovarallisuuden kirjanpitoarvo oli 30,8 miljoonaa euroa, ja määräysvallattomien omistajien luovutukseen liittyvät kulut olivat 0,3 miljoonaa euroa. Määräysvallattomien omistajien osuuden luovutus kirjattiin omaan pääomaan IFRS:n mukaisesti ja sen nettovaikutus voittovaroihin oli 13,4 miljoonaa euroa.

TYTÄRYHTIÖIDEN MYYNIT

Uponor sai päätökseen Hewing GmbH:n myynin vuoden 2012 ensimmäisen vuosineljänneksen lopussa. Kauppahinta 11,9 miljoonaa euroa saatiin 2. huhtikuuta 2012. Kauppahinta oikaistiin kaupantekopäivän taseen mukaisesti 11,5 miljoonaa euroon. Kaupan nettovaikutus tulokseen oli merkityksetön.

ME	2013	2012
Myytyjen varojen kirjanpitoarvo		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	-	3,4
Aineettomat hyödykkeet	-	0,1
Muut pitkäaikaiset varat	-	0,3
Vaihto-omaisuus	-	5,6
Myyntisaamiset ja muut saamiset	-	6,9
Rahavarat	-	3,9
Varat yhteensä	-	20,2
Eläkeveloitteet ja muut velat	-	2,3
Varaukset	-	0,5
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	-	5,9
Velat yhteensä	-	8,7
Nettovarot	-	11,5

Käteisenä saatu kauppahinta	-	11,5
Myytyjen liiketoimintojen rahavarat	-	3,9
Rahavirtavaikutus	-	7,6

LOPETETUT TOIMINNOT

Vuonna 2013 ja 2012 konsernin lopetetuissa toiminnoissa esitetään kulut, jotka liittyvät vuonna 2008 myydyin Irlannin kunnallisteknisen liiketoiminnan käytössä olleen kiinteistön hallinto- ja ylläpitokustannuksiin.

M€	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Kulut	0,0	0,0	0,1
Tulos ennen veroja	0,0	0,0	-0,1
Tuloverot	-	-	-
Tulos verojen jälkeen	0,0	0,0	-0,1
Kauden tulos lopetetuista toiminnoista	0,0	0,0	-0,1
Rahavirta lopetetuista toiminnoista			
Liiketoiminnan rahavirta	-0,3	-0,4	-0,5

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

M€	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Jatkuvat toiminnot			
Ostot osakkuusyhtiöiltä	1,1	1,4	2,4
Saamiset ja velat kauden lopussa			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	0,0	0,0	0,0
Ostovelat ja muut velat	0,1	0,1	0,0

TUNNUSLUVUT

	1-9/2013	1-9/2012	1-12/2012
Osakekohtainen tulos, €	0,41	0,35	0,45
- jatkuvat toiminnot	0,41	0,35	0,45
- lopetetut toiminnot	0,00	0,00	0,00
Liikevoitto (jatkuvat toiminnot), %	8,1	7,6	7,1
Oman pääoman tuotto, % (p.a.)	17,4	16,6	15,7
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p.a.)	17,9	18,2	16,5
Omavaraisuusaste, %	41,2	37,5	41,5
Nettovelkaantumisaste, %	45,8	58,3	45,4
Korolliset nettovelat	135,2	117,7	94,1
Oma pääoma / osake, €	3,06	2,76	2,84
- laimennusvaikutuksella oikaistu	3,06	2,76	2,84
Osakkeen kurssikehitys			
- alin, €	9,65	6,77	6,77
- ylin, €	14,18	10,00	10,00
- keskipurssi, €	11,63	8,39	8,47
Osakevaihto			
- 1 000 kpl	11,543	16 626	21 963
- M€	136	139	186

Vertailuluvut 1-9/2012 ja 1-12/2012 sisältävät vaikutuksen muutetun IAS19 Työsuhde-etuudet takautuvasta soveltamisesta.

VUOSINELJÄNNESTIEDOT

	7-9/ 2013	4-6/ 2013	1-3/ 2013	10-12/ 2012	7-9/ 2012	4-6/ 2012	1-3/ 2012
Jatkuvat toiminnot							
Liikevaihto, M€	279,3	211,4	177,7	189,6	211,3	218,1	192,5
- Talotekniikka – Eurooppa	129,3	124,3	113,9	121,6	129,9	133,2	133,0
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	46,9	43,8	37,2	38,1	43,1	38,9	31,0
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	62,4	57,2	49,0	49,8	54,5	49,7	41,4
- Uponor Infra	105,1	45,0	27,6	31,4	40,3	47,6	29,7
Bruttokate, M€	96,3	82,6	69,2	72,2	82,6	81,4	74,6
- Bruttokate, %	34,5	39,1	39,0	38,1	39,1	37,3	38,7
Liikevoitto, M€	28,2	19,7	6,1	10,2	22,1	16,1	9,3
- Talotekniikka – Eurooppa	14,6	11,1	6,7	9,4	13,9	12,2	11,7
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	7,7	6,6	4,6	3,5	7,5	4,1	2,7
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka, \$	10,2	8,6	6,1	4,6	9,6	5,3	3,5
- Uponor Infra	6,1	4,3	-3,7	-2,7	2,4	2,2	-1,9
- Muut	0,2	-1,9	-1,2	0,3	-1,4	-2,6	-2,4
Liikevoitto, % liikevaihdosta	10,1	9,3	3,4	5,4	10,4	7,4	4,8
- Talotekniikka – Eurooppa	11,3	8,9	5,9	7,7	10,7	9,1	8,8
- Talotekniikka – Pohjois-Amerikka	16,5	15,0	12,4	9,1	17,4	10,6	8,5
- Uponor Infra	5,8	9,6	-13,6	-8,6	5,8	4,7	-6,5
Kauden tulos, M€	17,7	11,8	3,3	7,1	12,4	8,8	4,5
Taseen loppusumma, M€*	716,4	552,7	532,8	499,4	539,5	559,7	542,6
Tulos/osake, €	0,20	0,16	0,05	0,10	0,17	0,12	0,06
Oma pääoma/osake, €* Markkina-arvo, €	3,06 1 020,5	2,68 841,9	2,51 776,0	2,84 702,8	2,76 600,3	2,63 517,2	2,49 632,5
Sijoitetun pääoman tuotto, % (p,a)*	17,9	14,7	7,0	16,5	18,2	15,4	11,2
Korollinen nettovelka kauden lopussa, M€	135,2	146,2	142,1	94,1	117,7	143,9	145,3
Velkaantumisaste, %*	45,8	74,5	77,6	45,4	58,3	74,8	79,8
Velkaantumisaste, %, rullaava, neljä vuosineljännestä*	60,9	63,9	64,0	64,6	63,1	62,0	60,2
Bruttoinvestoinnit, M€	8,7	5,8	4,6	6,8	4,6	4,0	3,8
- % liikevaihdosta	3,1	2,7	2,6	3,2	2,3	1,8	2,0

*) Vertailuluvut 2012 sisältävät IAS19 Työsuhde-etuudet takautuvan soveltamisen muutosvaikutuksen.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto (ROE), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} - \text{tuloverot}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus, keskiarvo}} \times 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %

$$= \frac{\text{Tulos ennen veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, keskiarvo}} \times 100$$

Omavaraisuusaste, %

$$= \frac{\text{Oma pääoma} \pm \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$= \frac{\text{Korollinen nettovelka}}{\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}} \times 100$$

Korolliset nettovelat

$$= \text{Korolliset velat} - \text{rahat, pankkisaamiset ja rahoitusomaisuusarvopaperit}$$

Tulos/osake (EPS)

$$= \frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä ilman omia osakkeita}}$$

Oma pääoma/osake

$$= \frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Osakeantioikaistu osakemäärä vuoden lopussa}}$$

Osakkeen keskipurssi

$$= \frac{\text{Osakkeiden euro-määräinen vaihto}}{\text{Osakkeiden kpl-määräinen vaihto}}$$